

**Krajská hygienická stanice Pardubického kraje
se sídlem v Pardubicích
U Divadla 828, 530 02 Pardubice**

**Krajský úřad Pardubického kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Komenského náměstí 125
532 11 Pardubice**

Vaše číslo jednací	Naše číslo jednací	vyřizuje/telefon	V Pardubicích
KrÚ 1360/2012/OŽPZ/KA	KHSPA 00402/2012/HOK-Pce	Ing. Krpatová/466531945 Ing. Pozděňová/466531935	30.1.2012

Vyjádření Krajské hygienické stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích k zahájení zjišťovacího řízení záměru „Modernizace farmy chovu hospodářských zvířat Trusnov“

Na základě oznámení Krajského úřadu Pardubického kraje posoudila Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích (dále jen „KHS“) jako dotčený správní úřad ve smyslu § 77 zák. č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“) a § 23 odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), předložené oznámení záměru „**Modernizace farmy chovu hospodářských zvířat Trusnov společnosti MORAS akciová společnost se sídlem Smetanova 1, 533 72 Moravany.**

Po zhodnocení předloženého hlukového posouzení s požadavky v oblasti ochrany veřejného zdraví KHS stanovuje tyto podmínky:

1. Doprava nákladních vozidel nebude vedena v době noční.
2. Realizace protihlukového opatření navrženého v hlukovém posouzení bude dokončena před uvedením posuzovaného záměru tj. dvou hal výkrmu brojlerů a výkrmu krůt do provozu.
3. V rámci zkušebního provozu dvou hal výkrmu brojlerů a výkrmu krůt budou KHS předloženy výsledky měření hluku v době noční ze všech stacionárních zdrojů hluku posuzované stavby včetně celého areálu společnosti MORAS akciová společnost v Trusnově v letním teplém období u nejbližšího chráněného venkovního prostoru stavby, tj. RD čp. 38, Trusnov.

Z hodnocení vlivů na veřejné zdraví vyplývá, že v rámci realizace záměru je třeba kalkulovat s obecnou reakcí populace na obtěžování zápachem. Přítomnost pachových látek v ovzduší obvykle nemusí představovat zdravotní riziko nebo způsobovat přímé účinky na zdraví populace. Těmito látkami je nutné se zabývat zejména pro narůstající počet stížností kvůli obtěžování tj. zhoršování pohody dotčené populace.

Odůvodnění:

Předmětem oznámení je přestavba dvou stájí původně určených jako reprodukční stáj pro prasata a stáj pro dojnice na haly pro chov brojlerů a dále rekonstrukce stávajícího zastřešeného silážního žlabu na výkrmnu krůt společnosti MORAS akciová společnost v k.ú. Trusnov. V rámci integrovaného povolení zařízení „Zařízení pro výkrm prasat a odchovna prasniček Trusnov“ je schválena výkrmna prasat o kapacitě 1900 ks a odchov prasniček o kapacitě 300 ks. Pro výhledový (navrhovaný stav) jsou uváděny následující kapacity: výkrm prasat – 1 950 ks, výkrm brojlerů I. – 44 560 ks, výkrm brojlerů II. – 15 070 ks, výkrm krůt – 6 625 ks. Realizace neznamená změnu půdorysu staveb ani obvodových konstrukcí a střech, ty budou pouze

opraveny a doplněny o vhodný druh ventilace. Využíváno je zásobování vodou z veřejného vodovodu. Nejbližší obytná zástavba obce Trusnov se nachází cca 125 metrů od nejbližšího objektu živočišné výroby a to RD čp. 38.

Součástí oznámení je rozptylová studie zpracovaná v prosinci 2011, která vypočítává maximální imisní hodinové, maximální imisní denní a průměrné imisní roční koncentrace amoniaku pro 4 referenční body (RB 101- RD čp. 38, Trusnov, RB 102 – RD čp. 60, Trusnov, RB 103 – RD čp. 75, Trusnov, RB 104 – RD čp.10, Franclina). Výpočet je proveden pro tři varianty: pro kolaudovaný stav (tj. výkrm prasat 1950 ks, reprodukční stáj pro prasnice se selaty 1890 ks, kravín 125 ks, odchov prasniček 400 ks), pro stav schválený v integrovaném povolení (tj. 1900 ks výkrm prasat a 300 ks odchov prasniček) a pro výhledový stav po plánované rekonstrukci a modernizaci (tj. výkrm prasat 1950 ks, výkrm brojlerů I. 44560 ks, výkrm brojlerů II. 15070 ks, výkrm krůt 6625 ks).

Součástí oznámení je hodnocení vlivů na veřejné zdraví zpracované RNDr. Jiřím Kosem v prosinci 2011. Dle zpracovatele je jednoznačně za hlavní škodlivou příměs i zápachovou složku považován amoniak, pro který byly vypočteny imisní koncentrace v rozptylové studii. Zpracovatel v hodnocení srovnává stav kolaudovaný se stavem navrhovaným, kdy konstatuje, že navrhovaný stav zlepší imisní situaci amoniaku v lokalitě. Naopak při srovnání stavu schváleného v rámci integrované prevence a navrhovaného stavu dojde k nárůstu hodinových, denních i ročních koncentrací amoniaku. Imisní vypočtené koncentrace amoniaku jsou v hodnocení porovnány s imisním limitem pro 24 hodinové koncentrace $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$, který byl stanoven v nařízení vlády č.350/2002 Sb. a v současné legislativě již není uveden. Nejvyšší vypočtená 24 hodinová koncentrace amoniaku i se započteným pozadím je dosahována v RB 102 v úrovni $99,56 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kdy není dříve užívaný imisní limit pro 24 hodinové koncentrace překročen. Dle zpracovatele se modelované imisní koncentrace amoniaku i při konzervativním přístupu k hodnocení a současném zohlednění potenciálních požadavků hodnot pohybují na hranici obytné zóny maximálně na úrovni dříve užívaných limitních hodnot zabezpečujících neohrožení zdravotního stavu exponované populace. KHS konstatuje, že v hodnocení nebyla využita referenční koncentrace RfC pro amoniak publikovaná Americkou agenturou pro ochranu životního prostředí US EPA v úrovni $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kdy při srovnání s vypočtenými ročními průměrnými imisními příspěvky amoniaku dostáváme hodnoty kvocientu nebezpečnosti, které nepředstavují významné riziko chronických toxických účinků. Taktéž nebyla použita v hodnocení referenční hodnota REL $3200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pro akutní expozici publikovaná Kalifornskou agenturou pro ochranu životního prostředí, kdy při srovnání s maximálními hodinovými imisními příspěvky amoniaku dostáváme hodnoty kvocientu nebezpečnosti, které nepředstavují významné riziko akutních toxických účinků.

Zpracovatel se dále zabývá identifikací nebezpečnosti zápachu s konstatováním, že přítomnost pachových látek v ovzduší obvykle nemusí představovat zdravotní riziko nebo způsobovat přímé účinky na zdraví populace. Upozorňuje však, že v rámci realizace záměru je třeba kalkulovat s obecnou reakcí populace na obtěžování zápachem, kdy je nutné se těmito látkami zabývat zejména pro narůstající počet stížností kvůli obtěžování tj. zhoršování pohody dotčené populace. Míra negativního působení pachu na konkrétní individua závisí na četnosti výskytu zápachu, délce jeho trvání a na tom, zda je pach vnímán jako příjemný nebo nepříjemný. Zpracovatel vyhodnocuje zápach amoniaku na základě čichového prahu amoniaku v úrovni $26,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kdy dosažení čichového prahu i meze rozpoznání pachu je zjištěno ve všech bodech. Čichový práh amoniaku bude překročen za extrémně nepříznivých podmínek v referenčním bodě 101 (RD čp. 38, Trusnov) 757 hodin za rok tj.cca 32 dní za rok, v referenčním bodě 102 (RD čp. 60, Trusnov) 532 hodin za rok tj. cca 22 dní za rok, v referenčním bodě 103 (RD čp. 75,Trusnov) 382 hodin za rok tj. 16 dní za rok, v referenčním bodě č.104 (RD čp.10,Franclina) 293 hodin za rok tj. cca 12 dní za rok. Zpracovatel dále uvádí, že produkce amoniaku a dalších pachových látek je problematická zejména v oblastech chovu prasat a drůbeže, u skotu je obecně míra obtěžování zápachem nižší. Dále se v hodnocení uvádí, že významná je socioekonomická podmíněnost vnímání zápachu, která jej může u tohoto typu záměru posunout negativním směrem a je u tohoto konkrétního záměru velmi výrazná. Vzhledem k tomu, že hedonický tón vyjadřuje míru příjemnosti či nepříjemnosti pachových látek a čím nižší je hedonický tón pachové látky, tím méně je vjem pachové látky příjemný, můžeme očekávat značně negativní charakter vnímání pachu amoniaku. Doba setrvání amoniaku v suché atmosféře je relativně krátká (cca 7 dnů). Lze tedy předpokládat, že nejvýznamnější vlivy na pozadí v lokalitě budou z posuzovaného areálu a lokalit do vzdálenosti několika kilometrů.

Součástí oznámení je hlukové posouzení pro 4 výpočtové body nejbližší obytné zástavby (výpočtové body č. 1, č. 2 a č. 3 reprezentují obec Trusnov a výpočtový bod č. 4 reprezentuje obec Franclina). V rámci modelu

jsou hodnoceny příspěvky provozu rekonstruovaných hal k celkové akustické situaci v lokalitě v době denní a v době noční. V hale pro výkrm brojlerů I. je navrženo 8 ks bočních ventilátorů (typ MUL 6D63Q 630 mm) a 7 ks čelních ventilátorů (typ MUL 130/3). V hale pro výkrm brojlerů II. jsou navrženy 3 ks bočních ventilátorů (typ MUL 6D63Q 630 mm) a 3 ks čelních ventilátorů (typ MUL 130/3). Ve výkrmu krůt je uváděno 5 ks bočních ventilátorů (typ MUL 6D63Q 630 mm), 2 ks čelních ventilátorů (typ MUL 130/3) a 10 ks komínových ventilátorů (typ MUL 6E63Q). Pro čelní ventilátory typu MUL 130/3 je navrženo následující protihlukové opatření – čelní ventilátory budou ze strany opatřeny cca 50 cm dlouhou speciální výfukovou hlavicí, tak aby došlo ke směrování šíření hluku od obce. Tyto uváděné protihlukové opatření jsou zahrnuty do výpočtů hlukového posouzení. Další zdrojem hluku je pneumatické plnění zásobních věží na krmiva z přepravních vozů. Ze zásobníků je krmivo dopravováno šnekovým dopravníkem k jednotlivým krmným linkám, které jsou zavěšeny na konstrukci stáje.

Areál posuzované farmy je napojen na komunikaci III/30513. Nejvyšší četnost dopravy lze předpokládat při vyskladňování kejdy ze stávající stáje pro prasata, kdy dochází k odvozu kejdy v cisternách na pole. V takovém případě je dosahováno četnosti cca 24 nákladních vozidel za den, ostatní doprava během tohoto maxima nepřesáhne 8 nákladních vozidel za den. Celková intenzita dopravy související s posuzovaným záměrem je 32 nákladních vozidel (tj. 64 pohybů nákladních vozidel za den). Roční průměr dopravy je uváděn v úrovni 2,6 nákladních vozidel za den. Doprava vykazuje sezónní charakter, kdy maximálně dosahuje v průběhu vyvážení organických hnojiv. Rozdělení dopravy se oproti stávajícímu stavu nemění. Rovněž maximální četnosti budou změněny jen v malém rozsahu o cca 4 nákladní vozidla za den v maximech oproti stavům uvedeným v integrovaném povolení. Vliv hluku z dopravní zátěže je vypočten pro sezónní maximum, kdy je vypočtena nejvyšší hlučnost z dopravy související s provozem areálu farmy MORAS akciová společnost v Trusnově na komunikaci III/30513 před realizací posuzovaného záměru do 51,2 dB a po realizaci záměru do 51,8 dB pro výpočtový bod č. 2 v 6 m nad zemí (tj. RD čp. 60, Trusnov). Vypočtené hodnoty dokládají splnění hygienického limitu hlučnosti z dopravy na komunikaci III/30513 související s provozem farmy chovu hospodářských zvířat Trusnov pro dobu denní. V hlukovém posouzení nebyl doložen výpočet hluku z dopravy v době noční, proto je stanovena podmínka č. 1.

Ze stacionárních zdrojů dvou hal výkrmu brojlerů a výkrmu krůt je uváděna nejvyšší hlučnost v době denní do 39,3 dB (výpočtový bod č. 2 v 6 metrech – RD čp. 60, Trusnov) a v době noční do 33,3 dB (výpočtový bod č. 1 ve 3 metrech – RD čp. 38, Trusnov). Pro čelní ventilátory typu MUL 130/3 je navrženo následující protihlukové opatření – čelní ventilátory budou ze strany opatřeny cca 50 cm dlouhou speciální výfukovou hlavicí, tak aby došlo ke směrování šíření hluku od obce. Tyto uváděná protihluková opatření jsou zahrnuta do výpočtů hlukového posouzení. V závěru hlukového posouzení je dále navrženo protihlukové opatření formou zapuštění čelních ventilátorů do konstrukce objektu.

Vzhledem k tomu, že ve výpočtu nebyl zohledněn vliv stávající výkrmny prasat a dále pro ověření účinnosti navrženého protihlukového opatření KHS požaduje v rámci zkušebního provozu dvou hal výkrmu brojlerů a výkrmu krůt předložit výsledky měření hluku v době noční ze všech stacionárních zdrojů hluku posuzované stavby včetně celého areálu společnosti MORAS akciová společnost v Trusnově v letním teplém období u nejbližšího chráněného venkovního prostoru stavby RD čp. 38, Trusnov.

Podmínka je stanovena v souladu s § 30 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví.

„otisk úředního razítka“

MUDr. Antonín Vykydal
ředitel

Příloha: oznámení ponecháno na KHS

Na vědomí: HP – KHS Pce